

System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Tarnobrzegu

I. CELE I ORGANIZACJA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

§ 1

Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym w Tarnobrzegu funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
- 4) zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

§ 2

Zasady funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r., Prawo bankowe.
- 2) Ustawy z dnia 7 grudnia 2000r., o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.
- 3) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.
- 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.
- 5) Innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

§ 3

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne,
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne istotnym procesom.
3. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności poprzez:
 - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
 - 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w § 1, z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

§ 4

Struktura systemu kontroli wewnętrznej

1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:
 - 1) Poziom I – funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
 - 2) Poziom II – funkcja zarządzania ryzykiem realizowana przez specjalnie do tego powołane niezależne stanowiska lub komórki organizacyjnych w strukturach Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu, niezależnie od zarządzania ryzykiem na Poziomie I oraz Stanowisko ds. zgodności,
 - 3) Poziom III – funkcja Audytu Wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia.
2. Schemat struktury systemu kontroli wewnętrznej w Banku został przedstawiony w Załączniku nr 1.
3. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

§ 5

Kontrola realizowana na Poziomie I

1. Celem kontroli realizowanej na Poziomie I jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
2. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

§ 6

Kontrola realizowana na Poziomie II

1. Kontrola realizowana na Poziomie II to czynności kontrolne realizowane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu, w tym przede wszystkim Stanowisko ds. zgodności podlegające bezpośrednio Prezesowi, niezależne od zarządzania ryzykiem, kontroli wykonywanych pierwszym poziomie oraz z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych.
2. Kontrola, o której mowa w ust. 1 ma charakter ciągły i kompleksowy. Obejmuje ocenę skuteczności mechanizmów kontroli na Poziomie I oraz ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem w działalności Banku.
3. W strukturze Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność Stanowiska ds. zgodności.

§ 7

Kontrola realizowana na Poziomie III

1. Kontrola realizowana na Poziomie III to funkcja audytu wewnętrznego (audyt wewnętrzny) realizowana przez Pion Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu.
2. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na Poziomie I i II, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ZA ZAPROJEKTOWANIE, WPROWADZENIE ORAZ ZAPEWNIENIE SKUTECZNEGO I ADEKWATNEGO SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

§ 8

Zarząd Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu

1. Do obowiązków Zarządu Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, Stanowisko ds. zgodności, oraz zapewnia niezależność tym komórkom.
2. Zarząd Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy Stanowiskiem ds. zgodności oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
3. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej Zarząd Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
4. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu:
 - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
 - 2) odpowiada za opracowanie Polityki Zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu oraz Komitetowi Audytu powołanego w Banku Spółdzielczym w Tarnobrzegu, raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności;

- 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki Zgodności Zarząd Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
5. Zarząd Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 4.

§ 9

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu

1. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej.
2. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska ds. zgodności, Zarządu Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu, Komitetu Audytu powołanego w Banku Spółdzielczym w Tarnobrzegu oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego.
3. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej I i II Poziomu, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. zgodności.
4. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu przeprowadza oceny, o których mowa w ust. 3, na podstawie opinii Komitetu Audytu.
5. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu:
 - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 2) zatwierdza Politykę Zgodności Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu;
 - 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank Spółdzielczy w Tarnobrzegu.

§ 10

Zarząd i Rada Nadzorcza Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS

1. Zarząd Spółdzielni odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej Spółdzielni, który obejmuje funkcję audytu wewnętrznego oraz zapewnienie niezależność realizacji tej funkcji.
2. Rada Nadzorcza Spółdzielni dokonuje oceny adekwatności i skuteczności działania w Systemie ochrony funkcji audytu wewnętrznego.

Schemat Struktury Systemu Kontroli Wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu

